ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФФИЦІАЛЬНАЯ ГАЗЕТА.

№ 16.

KURYER WILEŃSKI

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ВТОРНИКЪ, *24-го Февраля.*— 1848 — *Wilno.* WTOREK, *24-go Lutego.*

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 18-*го Февраля.*

Высочайшею Грамотою, 25-го Января, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ Ордена Св. Равноапостольнаго Князя Владиміра 1-й степени, Генералъ отъ Инфантеріи, Командиръ Отдѣльнаго Оренбургскаго Корпуса и Оренбургскій Военный Губернаторъ, *Обручевъ.*

— Высочайшими Грамотами, 22 го Января, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами ордена Св. Александра Невскаго, Дѣйствительные Тайные Совѣтники, Сенаторы, *Дурасовъ* и *Горголи,*—и ордена Св. Владиміра 2 й степени, Тайные Совѣтники, Сенаторы, Графъ *Завадовскій* и *фонъ-Брадке.*

—

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 18-*go lutego.*

Przez Najwyższy Dyplomat, 25-go Stycznia, Najłaskawiéj mianowany został Kawalerem Orderu Św. Równego z Apostołami Xiążęcia Włodzimierza 1-éj klassy, Jenerał Piechoty, Dowódzca Oddzielnego Korpusu Orenburgskiego i Wojenny Gubernator Orenburgski, *Obruczew.*

— Przez Najwyższe Dyplomata, 22-go Stycznia, Najłaskawiéj mianowani zostali Kawalerami: Orderu Św. Alexandra Newskiego, Rzeczywiści Radzcy Tajni, Senatorowie: *Durasow* i *Gorgoli,* a Orderu Św. Włodzimierza 2-éj klassy, Radzcy Tajni, Senatorowie; Hrabia *Zawadowski* i *Bradke.*

—

СМѢСЬ.

Абд-эль-Кадеръ.

(Окончаніе.)

Первыя минуты пребыванія Абд-эль Кадера въ Мароккѣ предвѣщали, по видимому, значительный успѣхъ. Воинственныя племена Риффа, которымъ дѣянія и слава эмира были хорошо извѣстны, приняли его съ честію и восторгомъ, какъ защитника вѣры и посланника пророка. Извѣстно, какъ мароккскій Императоръ, не будучи въ состояніи противиться фанатическому восторгу своихъ подданныхъ, вынужденъ былъ взять сторону эмира, и объявить войну Франціи, окончившуюся побѣдою при Исли. Съ тѣхъ поръ Мароккскій Императоръ, сдѣлавшись нечувствительнымъ ко всѣмъ просьбамъ и увѣщаніямъ эмира, началъ съ усиленнымъ безпокойствомъ наблюдать за движеніями своего гостя, такъ что сей послѣдній убѣдившись въ томъ, что не успѣетъ исходатайствовать пособія у правительства, началъ непосредственно искать онаго у мароккскихъ племенъ, среди которыхъ основалъ свое мѣстопребываніе, и которыя, противъ воли Императора, возжигалъ къ новой священной войнѣ съ невѣрными. Вліяніе, могущество, самая даже власть Абдеръ-Рамана, угрожаемыя такимъ образомъ вліяніемъ и происками эми-

ROZMAITOŚCI.

Abd-el-Kader.

(Dokończenie.)

Piérwsze chwile pobytu Abd-el-Kadera w Marokko, zdawały się mu rokować najpiękniejsze nadzieje, większéj nawet niż kiedykolwiek potęgi. Wojownicze pokolenia Riffu, z dzieł i z chwały znające Emira, przyjęły go samego ze czcią i uniesieniem, jako obrońcę wiary i zesłańca Proroka. Wiadomo jest powszechnie, jak Cesarz Marokkański, nie mogąc się oprzeć fanatycznemu zapałowi swoich poddanych, musiał jąć się strony Emira, i wypowiedział wojnę Francuzom, zakończoną ich zwycięztwem nad Isly. Odtąd Cesarz Marokkański, stawszy się głuchym na wszelkie dalsze prośby i namowy Emira, z tém większą niespokojnością zaczął śledzić obróty swojego gościa, iż ten, widząc iż nie wyjedna pomocy od Rządu, sam bezpośrednio szukał jéj u Marokkańskich pokoleń, śród których swe siedlisko założył, i które wbrew woli Cesarza, do nowéj wojny świętéj przeciwko niewiernym podżegał. Wpływ, potęga, samo nawet panowanie Abd-er-Rhamana, zagrożone w ten sposób przez wpływ i knowania Emira, skłoniły go mianowicie do zawarcia z Francuzami wiadomego traktatu w Tangerze. Od téj chwili stanowisko Abd-el-Kadera względem dawnego swego opiekuna i sprzymierzeńca, Cesarza Marokkańskiego, przybrało jawnie nie-

Продолженіе свѣдѣній о дѣйствіяхъ эпидемиче ской холеры.

Въ Москвѣ, съ 18 по 26-е Января, вновь заболѣло холерою 20, умерло 9.

Въ Уѣздахъ Московской и Тверской Губерній не было новыхъ случаевъ холеры.

По Оренбургской Губерніи, съ 10 по 17-е Января, заболѣло вновь 83 и умерло 30.

По Уѣздамъ Орловской Губерніи, съ 11 по 18 е Января, заболѣло вновь 194 и умерло 82.

Въ Курской Губерніи, съ 22 Декабря по 1-е Января, вновь заболѣвшихъ было 182 человѣка, умершихъ 61.

Въ Херсонской, Симбирской и Полтавской Губерніяхъ, вновь заболѣвшихъ не было. Эпидемія здѣсь, какъ полагать слѣдуетъ, прекратилась.

Въ Кіевской Губерніи, съ 10 по 20 Января, заболѣло вновь (по Уѣздамъ Кіевскому и Уманскому) 46 человѣкъ, умерло 18.

Въ Черниговской Губерніи, съ 8 по 15 Января, заболѣло 39 и умерло 15.

Въ Могилевѣ на Днѣпрѣ, съ 15 по 22 Января, новыхъ больныхъ и умершихъ не было; эпидемію по этому можно считать прекратившеюся, или, по крайней мѣрѣ, близкою къ концу. Съ начала эпидеміи по сіе время умерло въ Могилевѣ 340 изъ 1,495 заболѣвшихъ. По уѣздамъ Могилевской Губерніи, съ 15 по 22 Января, заболѣло вновь и умерло 9.

Въ Витебскѣ, съ 12 по 19 Января, заболѣло 5, умершихъ не было. Лепельскаго уѣзда въ мѣстечкѣ Бѣшенковичахъ, болѣзнь прекратилась съ 7 Января.

Кромѣ сего, получено извѣстіе о совершенномъ прекрашеніи эпидеміи, въ слѣдующихъ губерніяхъ:

Въ Тамбовской съ 1 Января.
— Минской съ 10 — —
— Калужской съ 15 — —

Dalszy ciąg wiadomości o postępie epidemicznéj cholery.

W Moskwie, od 18 do 26 Stycznia, zachorowało na nowo na cholerę 20, umar o 9.

W Powiatach Moskiewskiéj i Twerskiéj Gubernii, nowych przypadków cholery nie było.

W Gubernii Orenburgskiéj, od 10 do 17 Stycznia, zachorowało 83, umarło 30.

W Powiatach Gubernii Orłowskiéj, od 11 do 18 Stycznia, zachorowało 194, umarło 82.

W Gubernii Kurskiéj, od 22 Grudnia do 1 Stycznia, zachorowało 182, umarło 61.

W Guberniach: Chersońskiéj, Symbirskiéj i Połtawskiéj, nowych zdarzeń epidemii nie było, która przeto, jak się zdaje, już ustała w tych stronach

W Gubernii Kijowskiéj, od 10 do 20 Stycznia, zachorowało (w Powiatach Kijowskim i Humańskim) 46, umarło 18.

W Gubernii Czernihowskiéj, od 8 do 15 Stycznia, zachorowało 39, umarło 15.

W Mohylewie nad Dnieprem, od 15 do 22 Stycznia, nowych zdarzeń choroby i śmierci nie było; zatém i tu epidemia albo zupełnie już ustała, albo ma się ku końcowi. Od początku epidemii do tego czasu, zachorowało w Mohylewie 1,495, z których 340 umarło; w Powiatach zaś téj Gubernii, od 15 do 22 Stycznia, zachorowało 118, umarło 9.

W Witebsku, od 12 do 19 Stycznia, zachorowało 5 osób, z których nie umarła żadna. W Powiecie Lepelskim, w miasteczku Bieszenkowiczach, epidemia ustała od 7 Stycznia.

Nadto, podług otrzymanych wiadomości, epidemia całkiem ustała w Guberniach następujących:

W Tambowskiéj od 1 Stycznia.
— Mińskiéj od 10 —
— Kałuzkiéj od 15 —

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Австрія.

Вѣна, 16 Февраля.

Учрежденіе при вице-королѣ ломбардо-венеціанскихъ областей самостоятельнаго сената, съ обширнымъ кругомъ дѣйствія, рѣшено, напослѣдокъ, Императоромъ, и при теперешнихъ обстоятельствахъ будетъ навѣрное принято съ общимъ восторгомъ. Сенатъ состоитъ изъ 6 совѣтниковъ и 5 секретарей, съ другими низшими чиновниками. Однимъ изъ совѣтниковъ назначенъ главный директоръ венеціанской полиціи,

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Austrya.

Wiedeń, 16 lutego.

Ustanowienie przy Wice-Królu Lombardzko-Weneckim oddzielnego Senatu, z obszernym zakresem działania, zatwierdzone nakoniec zostało przez Cesarza, i w obecnych okolicznościach, zostanie bez wątpienia przyjęte z powszechnym zapałem. Senat składa się z 8 Radzców i 5 Sekretarzy, obok innych niższych urzędników. Jednym z Radzców został mianowany główny Dyrektor Weneckiéj policyi, Kawaler *Kall-Rosenburg*, drudzy zaś pię-

ра, расположили его заключить съ Французами извѣстный трактатъ въ Танжерѣ. Съ тѣхъ поръ положеніе Абд-эль-Кадера относительно прежняго его покровителя и союзника, сдѣлалось явно враждебнымъ, а общее сочувствіе и восторгъ, возбужденные имъ въ Мароккскомъ народѣ, сдѣлали его весьма опаснымъ противникомъ. Было даже время когда вообще говорили, что скипетръ Абдеръ-Рамана перейдетъ въ руки сына Махи-Эддина. Отправленный противъ него корпусъ мароккскихъ войскъ, былъ имъ разбитъ, а начальнику его, Каиду Эль-Амару, взятому въ плѣнъ, эмиръ велѣлъ отсѣчь голову. Тогда думали и писали во французскихъ газетахъ, что дорога въ Фецъ была передъ нимъ открыта, что берберійскія племена Рифа провозгласили его своимъ властелиномъ, и соединились для овладѣнія столицею государства. Два многолюдныя алжирскія племени, эмигрировавшія въ Марокко вмѣстѣ съ эмиромъ и поселившіяся на фецскихъ равнинахъ, должны были, при его приближеніи, возстать и тотчасъ начать непріятельскія дѣйствія. Таковъ былъ планъ Абд-эль-Кадера; но сынъ мароккскаго Императора, внезапнымъ нападеніемъ и совершеннымъ истребленіемъ обоихъ этихъ злосчастныхъ племенъ, предупредилъ его и совершенно уничтожилъ планъ. Побужденный къ мести, эмиръ напалъ въ свою очередь и истребилъ Мароккское племя Гуэдя, которое императорскому сыну помогло истребить алжирскія племена. Между тѣмъ самъ Абдеръ-Раманъ, пребывавшій тогда во второй своей мароккской столицѣ, узнавши о положеніи дѣлъ, рѣшился лично выступить на поле битвы и съ войсками отправился въ Фецъ. Походъ его въ сей городъ, продолжался не менѣе трехъ мѣсяцевъ, въ продолженіе коихъ своевольныя мароккскія войска, позволяли себѣ всякаго рода ожесточенія, насильства и грабежи, относитель-

drzyjazny charakter, a ogólne współczucie i zapał, jakie w ludzie Marokkańskim obudzał, uczyniły go nader strasznym przeciwnikiem. Był czas nawet, że rozumiano powszechnie, iż berło Abd-er-Rhamana przejdzie w ręce syna Mahi-Eddina. Wysłany przeciw niemu korpus wojsk Marokkańskich, został przez niego pobity, a pojmanemu dowódzcy jego, Kaidowi El-Amar, Emir głowę uciąć rozkazał. Sądzono wówczas, i dzienniki francuzkie głosiły, że droga do Fezu stała przed nim otworem; że Berberyjskie plemiona Riffu okrzyknęły go swoim władzcą i stanęły pod jego chorągwie, dla zdobycia stolicy państwa. Dwa liczne pokolenia Algierskie, które wespół z Emirem emigrowały do Marokko i zamieszkały na równinach Fezu, miały powstać za zbliżeniem się jego, i naprzód kroki nieprzyjacielskie rozpocząć. Taki był plan Abd-el-Kadera; atoli syn Cesarza Marrokkańskiego, przez nagłe napadnienie i wycięcie w pień obu tych nieszczęśliwych pokoleń, uprzedził go i całkiem zniweczył. Pobudzony do zemsty Emir, napadł nawzajem i zniszczył Marokkańskie pokolenie *Gueleja*, które Cesarskiemu synowi do wytępienia Algierskich pokoleń pomogło. Tymczasem sam Abd-er-Rhaman, przebywający naówczas w drugiéj swéj stolicy, Marokku, dowiedziawszy się o stanie rzeczy, postanowił wystąpić osobiście na polu walki, i z wojskiem wyprawił się do Fezu. Pochód jego do tego miasta trwał nie mniéj jak całe trzy miesiące: w ciągu zaś jego, niesforne wojska Marokkańskie, dopuszczały się wszelkiego rodzaju okrucieństw, gwałtów i łupieży, na własnychże swoich krajowcach, podejrzanych o sprzyjanie sprawie Emira. W miesiącu Listopadzie, Cesarz odprawił uroczysty wjazd do swojéj stolicy Fezu. Dwaj jego synowie, wsparci znacznemi posiłkami, wyruszyli przeciw Abd-el-Kaderowi, obozującemu z swém wojskiem nad brzegami Malui. Groźne to rozwinięcie przemagającéj siły, zachwiało męztwo jego sprzymierzeńców. Dzikie i niekarne tłumy Kabylów, po większéj czę-

кавалеръ Калл.-Розенбургъ, остальные 5 совѣтниковъ будутъ выбраны, какъ полагаютъ, большею частію изъ делегатовъ.

— Нижне-австрійскіе чины созваны къ 10-му марта. Къ числу важныхъ вопросовъ, о которыхъ должна идти рѣчь на нынѣшнемъ сеймѣ, принадлежитъ созваніе и представительство четвертаго класса, равно какъ и прошеніе объ ограниченіи дѣйствій цензуры. Оба эти предложенія будутъ представлены и богемскими чинами.

— По извѣстіямъ изъ Милана, отъ 9 го н. м. въ Павіи и Падуѣ произошли безпокойства. Въ слѣдствіе этихъ извѣстій, положено учредить въ италійскихъ областяхъ военные суды, и вице-королю Ломбардо-Венеціанскаго Королевства уже дано для того надлежащее полномочіе.

— Фельдмаршалъ графъ Радецкій, по преклонности лѣтъ и по увеличивающейся слабости здоровья, просилъ назначить ему преемника; въ-слѣдствіе этого, главнокомандующимъ войсками, расположенными въ Италіи, назначенъ графъ Грабовскій.

— Многіе члены здѣшней ломбардо-венеціанской дворянской гвардіи, подали просьбу объ отпускѣ, съ цѣлію отправиться въ Италію.

— Графъ Фикельмонъ вытребовалъ на дняхъ, изъ разныхъ банкирскихъ домовъ въ Медіоланѣ, сумму въ 1,900,000 фр.

— Въ прошлую ночь скончался здѣсь предсѣдатель военно-придворнаго совѣта (военный министръ), гр. Гардегъ-Глацъ, 76-ти лѣтъ отъ роду.

cie, będą wybrani, jak sądzą, po większéj części z delegatów.

— Stany Niższéj Austryi zwołane zostały na 10 marca. Do liczby ważnych kwestyi, o których będzie mowa na obecnym Sejmie, należy zwołanie i reprezentacya czwartego Stanu, jako też prośba o ograniczenie działań cenzury. Obie te propozycye będą też wniesione i przez Stany Czeskie.

— Podług wiadomości z Medyolanu, pod d. 9 lutego, w Pawii i Padwie zaszły zaburzenia. W skutek tych wiadomości, postanowiono zaprowadzić w posiadłościach włoskich sądy wojenne, i już Wice-Królowi Lombardzko-Weneckiego królestwa udzielone zostało potrzebne w téj mierze pełnomocnictwo.

— Feldmarszałek Hr. Radecki, z powodu podeszłego wieku i coraz słabnącego zdrowia, prosił o wyznaczenie sobie następcy; w skutek czego, głównodowodzącym wojskami, we Włoszech będącemi, mianowany został Hrabia Hrabowsky.

— Wielu członków tutejszéj Lombardzko-Weneckiéj gwardyi szlacheckiéj prosiło o urlop, w celu udania się do Włoch.

— Hr. Ficquelmont podniósł w tych dniach z różnych domów bankierskich w Medyolanie, summę 1,900,000 franków.

— Zeszłéj nocy umarł tu Prezes Rady wojennéj nadwornéj (Minister wojny) Hr. Hardegg-Glatz, w 76-m roku życia swego.

Франція.

Парижъ, 14 Февраля.

Принцъ Жуэнвильскій отплылъ съ семействомъ изъ Портвандра въ Алжиръ, на пароходѣ *Cacique*.

— Вчера слишкомъ сто оппозиціонныхъ депутатовъ собрались на совѣщаніе относительно дальнѣйшаго своего поведенія при настоящихъ обстоятельствахъ. Собраніе занималось прежде политическимъ положеніемъ, возникшимъ по поводу послѣдней статьи адресса; оно замѣчаетъ въ адрессѣ, утвержденномъ большинствомъ, оскорбленіе правъ меньшинства; министерство же, принужденіемъ своей партіи къ столь противозаконному поведенію, оскорбило одно изъ первѣйшихъ основныхъ правилъ хартіи, нарушило одно изъ дѣйствительнѣйшихъ правъ гражданъ въ лицѣ ихъ представителей, и такимъ образомъ, единственно изъ видовъ министерской безопасности, бросило въ страну пагубный элементъ волненія, раздоровъ и безначалія. При такихъ обстоятельствахъ оппозиція считаетъ своимъ

Francya.

Paryż, 14 lutego.

Xiążę Joinville odpłynął z rodziną swoją z Port-Vendres do Algieru, na okręcie parowym *Cacique*.

— Wczoraj, przeszło stu deputowanych oppozycyi odbyli zgromadzenie, dla naradzenia się nad dalszém postępowaniem w teraźniejszych okolicznościach. Po długich rozprawach uchwalono kilka postanowień. Zgromadzenie zajęło się naprzód obejrzeniem politycznego położenia, jakie wynikło z przyjęcia ostatniego paragrafu adressu. W brzmieniu jego, jak jest uchwalony, zgromadzenie uznało krzyczącą obrazę praw mniejszości popełnioną przez większość; ministerstwo zaś, zdaniem jego, przez spowodowanie swego stronnictwa do postępku tak nieprawnego, znieważyło jedno z najświętszych praw zasadniczych ustawy, obraziło jedno z najistotniejszych praw obywateli, w osobie ich Reprezentantów, i przez takowy środek, jedynie w interessie ministeryalnego bezpieczeństwa użyty, rzuciło w kraj zgubny żywioł wzburzenia,

но собственныхъ своихъ туземцевъ, подозрѣваемыхъ въ расположенія къ дѣлу эмира. Въ Ноябрѣ мѣсяцѣ Императоръ совершилъ торжественный въѣздъ въ столицу Фецъ. Двое его сыновей, подкрѣпленные значительными силами, выступили противъ Абд-эль-Кадера, стоявшаго лагеремъ со своими войсками на берегахъ Малюи. Это грозное развитіе превосходныхъ силъ, поколебало мужество его союзниковъ. Дикія и необузданныя толпы Кабиловъ, по большей части побуждаемыя только надеждою на добычу, замѣтивъ невозможность пріобрѣсти оную въ Мароккѣ, пожелали вознаградить себя за это разграбленіемъ собственной деиры эмира, и съ этою цѣлію отказавъ ему въ повиновеніи, сами подняли противъ него оружіе. Множество другихъ незначительныхъ племенъ изъ пустыни сбѣжалось сюда, какъ стадо шакаловъ, чтобы принять участіе въ ожидаемой добычѣ. Паденіе Абд-эль-Кадера сдѣлалось неизбѣжнымъ; однако онъ самъ не палъ духомъ. Извѣстно, какъ въ челѣ только двухъ тысячъ человѣкъ, окруженный со всѣхъ сторонъ 38,000 Марокканцевъ, пробился онъ съ мечемъ въ рукахъ и снова появился въ предѣлахъ Алжиріи, чтобы тамъ еще разъ испытать силу своего вліянія на арабскія племена и участь войны противъ Французовъ. Но искусныя движенія неусыпнаго генерала Ламорисьера, пресѣкли ему всѣ пути. Тѣснимый съ тыла Марокканцами, а съ фронта и фланговъ Французами, эмиръ долженъ былъ только избрать или смерть, или сдачу одному изъ своихъ враговъ. По свидѣтельству товарищей его плѣна, онъ хотѣлъ избрать первую, но вниманіе къ участи женщинъ и преданныхъ ему друзей, которые не хотѣли пережить его, заставило его довѣриться благородству Французовъ, и только воскликнувъ, какъ прежде при кончинѣ возлюбленнаго своего сына: *Insch Allach*! (такъ Богу угодно),

ści nadzieją tylko łupu nęcone, widząc, iż im go trudno przyjdzie zdobyć w Marokku, zapragnęły wynagrodzić to sobie złupieniem własnéj deiry Emira, i w tym celu, wypowiedziawszy mu posłuszeństwo, same oręż przeciw niemu podniosły. Mnóstwo innych drobnych pokoleń z pustyni, zbiegło się także, jak trzoda szakalów, aby mieć udział w spodziewanéj zdobyczy. Upadek Abd-el-Kadera stał się nieuchronnym; on sam jednak nie upadł na sercu. Wiadomo jest, jak na czele dwóch już tylko tysięcy ludzi, otoczony zewsząd przez 38,000 Marokkanów, przedarł się przez nie z mieczem w ręku i stanął znowu w granicach Algieryi, ażeby tam raz jeszcze mocy wpływu swojego na pokolenia Arabskie, i losu wojny przeciwko Francuzom probować. Ale trafne obróty niezmordowanego Jenerała Lamoricière zagrodziły mu wszelkie drogi. Otoczony z tyłu przez Marokkanów, z przodu i z boków przez Francuzów, Emir miał już tylko do wyboru śmierć, lub poddanie się jednemu z swych wrogów. Za świadectwem towarzyszy jego pojmania, on sam dla siebie chciał był wybrać piérwsze, ale wzgląd na los kobiet i wiernych przyjaciół, którzyby go przeżyć nie chcieli, skłonił go, iż zaufał szlachetności Francuzów, i zawoławszy tylko, jak niegdyś przy śmierci najukochańszego syna swojego: *Insch Allah*! (jak Bóg chce) złożył broń w ręce Jenerała Lamoricière. Szczegóły tego poddania się Emira i następnie podróży jego do Francyi i dotychczasowego pobytu w Tulonie, nadto są w żywéj pamięci czytelników naszych, byśmy je tu mieli powtarzać. Przytoczymy atoli słów kilka o osobie i rodzinie jego, wyjętych z dziennika Doktora *Varnier*, który przebywając niegdyś w Maskarze, jako lekarz tamecznego konsulatu francuzkiego, w bliskich z nią zostawał stosunkach.

долгомъ — не упускать ни на минуту изъ вниманія защиты государственныхъ интересовъ, и потому члены ея останутся при своихъ мѣстахъ въ палатѣ, и не оставятъ, какъ это было предположено, своего званія, какъ депутаты. Относительно же правъ гражданъ и совершенія собраній, оппозиція опредѣлила удержать таковыя всѣми законными мѣрами; съ этою цѣлію учредила комитетъ, долженствующій снестись съ парижскихъ комитетомъ и привести въ исполненіе предположенный банкетъ. Сверхъ сего, оппозиціонные депутаты другимъ путемъ войдутъ въ сношенія со своими избирателями и сошлются на общественное мнѣніе. Наконецъ опредѣлено, что такъ какъ кабинетъ измѣнилъ точное назначеніе тронной рѣчи и адресса, и оскорбилъ права депутатовъ, то ни одинъ изъ членовъ сего собранія не будетъ имѣть участія въ депутаціи, имѣющей поднести Королю адрессъ. Завтра вся оппозиція намѣрена собраться у Одиллона-Барро.

— Президентъ палаты депутатовъ, Г. Созе участвовалъ въ балотированіи по адрессу, чего не дѣлалъ еще ни одинъ изъ президентовъ, и въ слѣдствіе сего оппозиція рѣшила, что ни одинъ изъ членовъ ея никогда не переступитъ порога его дома.

— Въ сегодняшнемъ засѣданіи палаты депутатовъ, занимались болѣе вопросомъ о банкетѣ, чѣмъ предметами, состоящими на очереди. Между прочимъ говорили, что Гг. Дюфоръ и Бильо положили сегодня по утру, вмѣстѣ со своими друзьями, всего въ числѣ 12 чел., не участвовать въ этомъ банкетѣ, что было бы для оппозиціи не маловажнымъ нравственнымъ ударомъ.

— Г. Э. Жирарденъ настаивая на отмѣненномъ уже постановленіи оппозиціонныхъ членовъ т. е. на выходѣ изъ палаты депутатовъ, сегодня, при посредствѣ Г. Ларошжаклена, подалъ палатѣ просьбу объ увольненіи.

— На предположенный банкетъ приглашены шесть перовъ, а именно: герцоги: Гаркуръ и Ней, Гг. Буасси, Ланжюине, д'Альтонъ-Сэ и еще шестой, имя коего не напечатано, такъ какъ онъ еще не объявилъ согласенъ ли на сіе приглашеніе. Поговариваютъ также о большомъ банкетѣ, который имѣетъ быть данъ парижскою гвардіею.

— Генералъ Жакмино разсуждалъ уже нѣсколько разъ съ офицерами національной гвардіи, а генералъ Тибурсій Себастіани съ офицерами парижскаго гарнизона, на счетъ духа войскъ.

— Въ будущемъ Маѣ мѣсяцѣ, 6,000 Французовъ, подъ начальствомъ г на Кабе, отправятся въ Техасъ, для учрежденія тамъ колоніи.

rozdwojenia i nieporządku. Przy takich okolicznościach, oppozycya uważa za swój obowiązek, nie spuszczać ani na chwilę z oka obrony interessów kraju, i przeto członkowie jéj pozostaną na swych miejscach w Izbie, t. j. nie złożą swoich mandatów na deputowanych, jak to pierwéj było zamierzoném. Co się zaś tyczy prawa obywateli względem odbywania zgromadzeń, oppozycya postanowiła takowe wszelkiemi prawnemi środkami utrzymać: mianowała przeto komitet, który się porozumie z komitetem Paryzkim, i zamierzoną ucztę przyprowadzi do skutku. Prócz tego, Deputowani oppozycyjni, odwołają się pod innemi formami do wyborców i opinii publicznéj: nakoniec postanowiono, że gdy gabinet prawdziwy charakter mowy tronowéj i adressu zmienił, i prawa Deputowanych obraził, żaden z członków tego zgromadzenia nie będzie miał udziału w deputacyi, która ma podać ów adress Królowi. Jutro cała oppozycya zebrać się ma u P. Odillona-Barrot.

— Prezes Izby Deputowanych, P. Sauzet, miał udział w głosowaniu nad adressem, czego dotychczas przed nim żaden z Prezesów nie czynił; w skutku tego oppozycya postanowiła, że żaden z jéj członków nie przestąpi nigdy progu jego domu.

— Na dzisiejszém posiedzeniu Izby Deputowanych zajmowano się więcéj kwestyą uczty, niż przedmiotami porządku dziennego. Między innemi głoszono, że PP. Dufaure i Billault, postanowili dziś rano z swymi przyjaciółmi, razem w liczbie 12, nie znajdować się na téj uczcie, coby łoby dla oppozycyi niemałym moralnym ciosem.

— P. E. Girardin, upierając się przy zaniechanem postanowieniu członków oppozycyi wystąpienia z Izby Deputowanych, złożył dziś na biurze Izby, za pośrednictwem Margr. Larochejacquelin, swą dymissyą.

— Na zapowiedzianą ucztę zaproszonych zostało sześciu Parów, t. j. Xiążę Harcourt, Xiążę Ney, PP. Boissy, Lanjuinais, d'Alton Shee, i jeszcze szósty, którego nazwisko nie jest wymienione, gdyż jeszcze nie oświadczył czy zaprosiny przyjmie. Jest także mowa o wielkiéj uczcie, która ma być urządzoną przez gwardyą narodową Paryzką.

— Jenerał Jacqueminot odbył już kilka narad z oficerami gwardyi narodowéj, a Jenerał Tyburcy Sebastiani z oficerami załogi Paryzkiéj, dla zbadania ducha wojska.

— W miesiącu Maju, ma się udać 6,000 Francuzów, pod sterem P. Cabet, do Texas, w celu założenia tamże osady.

положилъ оружіе и сдался генералу Ламорисьеру. Подробности сдачи эмира, а за симъ его путешествіе во Францію и настоящее пребываніе въ Тулонѣ, — слишкомъ въ свѣжей памяти у нашихъ читателей, и потому мы не будемъ повторять объ этомъ здѣсь. Однако приведемъ нѣсколько словъ о его особѣ и семействѣ, заимствованныхъ изъ записокъ доктора Варнье, который проживая нѣкогда въ Маскарѣ, какъ врачь тамошняго французскаго консульства, съ нѣкоторыми изъ членовъ фамиліи его состоялъ въ дружественныхъ отношеніяхъ.

Абд-эль-Кадеръ небольшаго роста, важной осанки, сильнаго тѣлосложенія. Проницательныя глаза его, сѣро-темнаго цвѣта, сіяютъ особеннымъ блескомъ, преимущественно когда одушевляются при разговорѣ. Борода и усы, придаютъ большую опредѣлительность чертамъ его лица, въ коихъ преимущественно изображается религіозный восторгъ. Голосъ его пріятенъ, и проникаетъ въ душу, особенно когда Эмиръ говоритъ съ чувствомъ. Высокое его чело, правая щека и правая рука, имѣютъ едва примѣтные знаки татуированія. Одѣяніе его чрезвычайно скромно и ни чемъ не отличается отъ наряда простаго Бедуина.

Находящаяся донынѣ въ живыхъ мать эмира, Зора, почиталась у Арабовъ святою, что для мусульманской женщины составляетъ почти безпримѣрную честь. Необыкновенная проницательность ума, — по свидѣтельству доктора Варнье, — соединенная съ непоколебимою твердостію и спокойствіемъ души, при самыхъ затруднительныхъ обстоятельствахъ, въ которыхъ ее видалъ Г. Варнье, возбуждала въ немъ самомъ нѣкоторый родъ почитанія и удивленія. При семъ неизъяснимая ея доброта, кротость и благотворительность, особенно въ отношеніи бѣдныхъ и больныхъ, безъ различія вѣроисповѣданій, дѣлаютъ ее похожею

Abd-el-Kader jest nie wielkiego wzrostu, smukłéj, kształtnéj, lecz mocnéj budowy ciała. Jasne i przenikliwe oczy, ciemno-czarniawego koloru, jaśnieją szczególnym blaskiem, zwłaszcza gdy się ożywi w rozmowie. Krucza broda i wąsy, które zwykle nosi, przydają wydatności rysom jego twarzy, w których się przedewszystkiem religijne uniesienie maluje. Dźwięk głosu jego jest wdzięczny i przenikający do serca, zwłaszcza kiedy mówi z uczuciem. Wysokie jego czoło, prawa jagoda i prawa ręka, noszą lekkie piętna tatuowania. Ubiór jego jest nadzwyczaj skromny i niczém się nie różni od stroju prostego Beduina.

Żyjąca dotąd matka Emira, *Zora*, uważana była u Arabów za świętą; co dla muzułmańskiéj niewiasty, jest prawie niesłychanym zaszczytem. Jakoż, za świadectwem Doktora Varnier, nadzwyczajna jasność umysłu, złączona z niezachwianą mocą i spokojnością duszy w najtrudniejszych okolicznościach, w jakich ją P. Varnier widywał, obudzała w nim samym pewien rodzaj czci i podziwienia, które z tém większą mocą na Arabów działały. Przytém, niewyczerpana jéj dobroć, łagodność i dobroczynność, zwłaszcza względem ubogich i chorych, i to bez różnicy wyznania, czyniły ją nader podobną do Chrześciańskiéj Siostry Miłosierdzia. Emir, który w najważ-

15 Февраля.

Вчера Король принималъ въ аудіенціи большую депутацію палаты депутатовъ, которая представила отвѣтный адрессъ на тронную рѣчь. Многіе члены присоединились къ депутаціи. Герцоги Немурскій и Монпансье заняли мѣста на ступеняхъ трона. Президентъ палаты Г. Созе прочелъ адрессъ, на который Король отвѣчалъ слѣдующее: „Господа депутаты! Ежегодныя увѣренія въ вашемъ законномъ содѣйствіи и подпорѣ, слышимыя мною отъ васъ съ того времени какъ гласъ народа призвалъ меня на престолъ, всегда доставляютъ мнѣ величайшее удовольствіе. Мы видимъ, что зданіе нашихъ учрежденій упрочивается постепенно силою взаимнаго довѣрія и внутренняго согласія. Франція обрѣтаетъ въ нихъ ручательство своего спокойствія и будущности, а я почитаю себя счастливымъ, что могъ содѣйствовать достиженію драгоцѣнныхъ для меня желаній: спокойно наслаждаться преимуществами, столь достохвально пріобрѣтенными и выгодами, ниспосланными намъ Провидѣніемъ. Участіе членовъ палаты депутатовъ, когда они извѣстились о постигшемъ меня несчастіи, глубоко меня тронуло. Приношу вамъ за то искреннюю мою благодарность, равно какъ и за чувства, изъясненныя вами въ адрессѣ отъ имени палаты.“ Слова Короля заглушены были восклицаніями: „Да здравствуетъ Король!“ послѣ чего Е. В. сошелъ съ трона, подошелъ къ депутатамъ и сказалъ: „Я глубоко тронутъ, видя какъ много собралось васъ у меня, а ваши восклицанія пріятны для моего сердца“ — при сихъ словахъ снова раздались радостные клики.

— Прежде чѣмъ сегодня началось засѣданіе палаты депутатовъ, почти исключительно разговаривали о большой депутаціи, поднесшей вчера вечеромъ адрессъ Королю. Полагаютъ, что отвѣтъ Короля былъ прежде предметомъ совѣщанія министровъ, и по сей причинѣ въ немъ вовсе неупомянуто о господствующемъ нынѣ переломѣ.

— Въ *Journal des Débats* сообщаютъ слѣдующее, относительно поднесенія Королю адреса большею депутаціею палаты депутатовъ. „Къ большой депутаціи присоединилось слишкомъ 200 членовъ палаты. Изъ

Dnia 15 lutego.

Monarcha udzielał wczoraj posłuchanie wielkiéj deputacyi Izby Deputowanych, wybranéj w celu złożenia mu adressu odpowiedniego na mowę tronową. Znaczna liczba członków przyłączyła się do téj deputacyi. Xiążęta Nemours i Montpensier zajęli miejsca na stopniach tronu. Prezes Izby, P. Sauzet, odczytał adress, na który Król w następujących wyrazach odpowiedział: „Mości Panowie Deputowani! Corocznie odnawiane zapewnienia waszego prawego spółdziałania i wsparcia, jakie mi nieustannie udzielacie, odkąd życzeniem narodu powołany na tron zostałem, sprawia mi zawsze najżywsze zadowolenie. Widzimy wzmacniającą się coraz więcéj, przez wzajemną ufność i wewnętrzną zgodę, wielką budowę naszych ustaw. Francya znajduje w nich rękojmią swego pokoju i przyszłości, ja zaś szczęście, iż mogłem przyczynić się do osiągnienia najdroższych mi życzeń: życzeń używania spokojnie swobód, tak zaszczytnie wywalczonych, tudzież wszelkich korzyści, jakiemi Opatrzność obdarzyć nas raczyła. Dowody współczucia Izby Deputowanych, kiedy się dowiedziała o ciosie, jaki mię w mojem najtkliwszem przywiązaniu ugodził, wzruszyły mnie nader głęboko. Składam Panom za nie najserdeczniejsze dzięki, równie jak za uczucia, wynurzone w adressie, który mi Panowie w imieniu Izby składacie.“ Słowa Królewskie okryte były powtarzanemi okrzykami: „Niech żyje Król!“ poczém Monarcha zszedł z tronu, zbliżył się do Deputowanych i rzekł powtórnie: „Mocno mnie rozczula, widząc Panów tak licznie około mnie zgromadzonych, a te wasze okrzyki są drogiemi dla mego serca.“ Tu dały się nanowo słyszeć okrzyki radości.

— Nim się dziś rozpoczęło publiczne posiedzenie Izby Deputowanych, zajmowano się w niéj prawie wyłącznie rozmowami o przyjęciu wielkiéj deputacyi, która wczoraj wieczór podała Królowi adress. Sądzą powszechnie, że odpowiedź Króla była pierwéj przedmiotem narad Ministrów, i to jest przyczyną, że nie było w niéj żadnéj wzmianki o panującem teraz przesileniu.

— *Journal des Débats* udziela następujących wiadomości o złożeniu Królowi adressu przez wielką deputacyą Izby Deputowanych: „Łącznie z wielką deputacyą, przybyło przeszło 200 Deputowanych. Z wybranych losem człon-

---

на Сестеръ Милосердія. Эмиръ, который въ самыхъ важныхъ случаяхъ прибѣгалъ къ ея совѣтамъ, оказывалъ ей всегдашнее глубочайшее почтеніе и сыновнее повиновеніе. Въ 1838 году Абд эль-Кадеръ имѣлъ только одну жену рѣдкой красоты и доброты, любившую предпочтительно уединеніе и посвящавшую себя исключительно воспитанію своихъ дѣтей. Никакія убѣжденія родственниковъ и друзей эмира не могли расположить его къ многоженству; и хотя французскіе журналы сообщаютъ нынѣ о трехъ его женахъ, прибывшихъ съ нимъ въ Тулонъ, однако докторъ Варнье полагаетъ, что извѣстія эти основываются на ложныхъ слухахъ. Въ 1837 году эмиръ лишился старшаго своего сына, котораго очень любилъ. Это несчастіе ввергло въ отчаяніе его жену, онъ же самъ узнавъ объ этомъ, поднялъ только глаза къ небу и воскликнулъ: „*Insch Allah*“! Эту постоянную мысль о Богѣ и покорность его волѣ, можно считать главнѣйшею чертою души и сердца эмира, духовнымъ талисманомъ его силы, вліянія и могущества. Что же касается до личнаго его характера и сердца, — никто изъ знавшихъ его близко, никогда не обвинялъ его въ жестокости и строгости, хотя казнь французскихъ плѣнниковъ налагаетъ на него весьма тяжкое обвиненіе въ этомъ отношеніи. Но этотъ поступокъ былъ скорѣе слѣдствіемъ печальныхъ обстоятельствъ, заставившихъ нѣкогда Наполеона въ Египтѣ рѣшиться на сію же мѣру; впрочемъ до 1838 года въ Алжиріи знали только о двухъ смертныхъ приговорахъ, подписанныхъ Абд-эль-Кадеромъ. Въ послѣдствіи, при неблагополучныхъ обстоятельствахъ, характеръ его сдѣлался болѣе строгимъ, доказательствомъ чего, повидимому, можетъ служить казнь марокскаго Каида, коего Абд-эль-Кадеръ считалъ измѣнникомъ. Заслуживаетъ также вниманія то, что со времени извѣстнаго покушенія Негра, никто не посягалъ никогда на жизнь Эмира, въ странѣ, гдѣ большая часть господствовавшихъ до него Деевъ, погибла насильственною смертію. Семейство и друзья раздѣляютъ нынѣ съ нимъ его неволю; въ Африкѣ онъ ничего болѣе не оставилъ, какъ только славу своего имени, неизчерпаемый предметъ вдохновенія арабскихъ поэтовъ.

---

niejszych razach rady jéj zwykle zasięgał, okazywał względem niéj zawsze najgłębsze uszanowanie i uległość synowską. W roku 1838, Abd-el-Kader miał jednę tylko żonę, rzadkiéj piękności i dobroci, lubiącą nadewszystko samotność i poświęcającą się wyłącznie wychowaniu swych dzieci. Żadne namowy krewnych i przyjaciół Emira, nie mogły go nakłonić do przybrania żon innych, i lubo dzienniki francuzkie donoszą obecnie o trzech, które z nim do Tulonu przybyły, Doktor Varnier mniema, że doniesienia te opierają się na mylnych pozorach. W roku 1837 Emir utracił najstarszego syna, którego kochał najczuléj. Nieszczęście to pogrążyło w rozpacz jego żonę, lecz on sam, dowiedziawszy się o tém, wzniósł tylko oczy ku Niebu i zawołał: „*Insch Allah*“! poczém wszelkie oznaki żalu i boleści powściągnął. Ta ciągła myśl o Bogu i zdanie się na wolę Jego, może być uważana za najgłówniejszy rys myśli i duszy Emira, jako też za duchowy talizman siły, wpływu i potęgi jego. Co się tyczy osobistego charakteru i serca, nikt z tych, którzy znali go bliżéj, nie obwiniał go nigdy o okrucieństwo i srogość; jakkolwiek rzeź jeńców francuzkich, kładzie nań ciężkie obwinienie w tym względzie. Atoli czyn ten ostatni, był raczéj skutkiem smutnych okoliczności, które też kiedyś Napoleona w Egipcie do podobnego kroku zmusiły. Z resztą, do roku 1838, wiedziano tylko w Algieryi o dwóch wyrokach śmierci, które Abd-el-Kader podpisał. Poźniéj, w czasach niepomyślności, charakter jego stał się surowszym, czego zdaje się być dowodem ścięcie pojmanego Kaida Marokkańskiego, którego Abd-el-Kader za zdrajcę i przeniewiercę uważał. Nawzajem też zasługuje na uwagę, że od czasu wiadomego zamachu Murzyna, nikt nie targnął się nigdy na życie Emira, w kraju, gdzie większa część panujących przed nim Dejów gwałtowną śmiercią zginęła. Rodzina i przyjaciele dzielą z nim dziś jego niewolę; w Afryce nie pozostawił nic więcéj, prócz chwały swego imienia i niewyczerpanego przedmiotu dla pieśni poetów arabskich.

числа назначенныхъ по жребію не присутствовали: графъ Вильневъ, Гг. Триберъ, Дарно, Жоливе и Леонъ-Талабо. Въ числѣ присуствовавшихъ замѣтили; г-на Дюбуа, принадлежащаго къ лѣвой сторонѣ, также Гг. Алара и герцога Реджіо, членовъ лѣваго центра.“

— Въ *Commerce* пишутъ, что Гг. Гизо и Дюшатель занимаются мѣрами къ усиленію кабинета. Въ залѣ засѣданій палаты депутатовъ носился слухъ, что министры: Жаиръ, Кюненъ Гриденъ, Трезель и Монтебелло выйдутъ изъ кабинета.

— Многіе офицеры парижской національной гвардіи прислали къ Г. Одиллону-Барро письменныя извѣщенія, что они съ своими отрядами будутъ сопровождать депутатовъ, отправляющихся на банкетъ.

— Абд-эль-Кадеръ прислалъ изъ Ламальгскаго замка слѣдующее письмо на имя Короля: „Великому, благосердному, великодушному Султану Французовъ. Я требую, чтобы, по обѣщанію, позволено мнѣ было отправиться въ Мусульманскія владѣнія, въ Мекку или Александрію. Я тамъ буду исполнять правила моей религіи, посвящу себя молитвѣ и размышленію, и буду идти путемъ, указаннымъ мнѣ моимъ родителемъ, бывшимъ въ большой чести у вѣрныхъ. Франція есть государство могущественное и прекрасное, справедливое и великодушное; посему ты исполнишь мое требованіе.“ Изъ этого письма, министры убѣдились, что Абд-эль-Кадеръ остается твердымъ въ своемъ намѣреніи, и положили отправить его въ Египетъ.

17 Февраля.

Папскій нунцій, также сардинскій и шведскій посланники, представлялись третьяго дня Королю въ аудіенціи. Потомъ, Его Величество, въ продолженіе трехъ часовъ, занимался съ министрами: Гизо, Дюшателемъ и Геберомъ.

— Говорятъ, что Королю поднесено уже къ подписанію постановленіе, о назначеніи маршала Бюжо главнокомандующимъ войсками парижскаго гарнизона и всего округа города Парижа.

— Въ *Courrier fr.* сообщаютъ, что министры совѣщались о проектѣ закона противъ банкетовъ и политическихъ собраній. Г. Дюшатель, который ежедневно получаетъ извѣстія изъ департаментовъ о приготовленіяхъ къ новымъ банкетамъ, отправилъ къ начальникамъ департаментовъ наставленія, какъ они должны поступать въ настоящемъ случаѣ.

— Утверждаютъ, что пятнадцать оппозиціонныхъ членовъ были вчера у Г. Билльо и положили не участвовать въ банкетѣ.

— Изъ легитимистской партіи на предположенномъ банкетѣ въ Парижѣ будутъ находиться три члена, а именно: Гг. Беррье, Ларошжакленъ и Женудъ.

— По новѣйшимъ извѣстіямъ, предположенный 20-го числа банкетъ въ Парижѣ, отсроченъ на 22-е.

— Въ газетѣ *Corsaire* напечатаны слѣдующія замѣчанія: „Думали, что введеніе матеріализма въ общество, есть верхъ совершенства полити; объ управленіи разсуждали такъ, какъ будто бы дѣло шло объ устройствѣ машины; назвали предразсудкомъ все то, что дѣйствовало на вѣрованіе, возвышало умъ, умѣряло естественныя влеченія, отвлекало чувственность отъ изнѣженности, однимъ словомъ что облагороживало человѣческую природу. Эта особенная философія породила настоящее общество; общество малыхъ вещей и малыхъ людей, унизительные нравы, двигателей, кои въ политикѣ прибѣгаютъ къ тонкимъ полу-хитростямъ и ничтожнымъ мѣрамъ. Возвышенность ума, гражданское мужество, самопожертвованіе, и все происходящее отъ благородныхъ влеченій, все это исчезло, а вмѣсто того мы пріобрѣли обожаніе самолюбія и всѣ порождаемыя имъ мерзости.

Англія.

Лондонъ, 12 Февраля.

Министерство намѣрено предложить нижней палатѣ новый финансовый планъ на будущей недѣлѣ, по назначенію лорда Джона Росселя, 18 числа. Содержаніе новаго проекта еще неизвѣстно, но говорятъ, что налогъ на доходы будетъ увеличенъ и взимаемъ только съ лицъ, получающихъ неменѣе 200 ф. стерл. годоваго дохода. Донынѣ налогъ сей уплачивали получающіе 150 ф. ст. дохода.

ków oppozycyi, nie mieli w niéj udziału: Hr. Villeneuve, PP. Tribert, Darnaud, Jollivet i Leon Talabot. W gronie zaś obecnych uważano P. Dubois, należącego do Strony Lewéj, tudzież PP. Alard i Xięcia Reggio, członków Lewego Środka.“

— *Commerce* utrzymuje, że PP. Guizot i Duchatel zajmują się myślą wzmocnienia gabinetu. W sali narad Izby Deputowanych mówiono, że Ministrowie: Jayr, Cunin-Gridaine, Trezel i Montebello mają wyjść z gabinetu.

— Wielu oficerów Paryzkiéj gwardyi narodowéj pisało do P. Odillon-Barrota, oświadczając, iż że ze swemi legionami będą towarzyszyć Deputowanym, udającym się na ucztę.

— Abd-el-Kader przesłał z zamku Lamalgue następujący list do Króla: „Do wielkiego, wspaniałomyślnego, wielkodusznego Sułtana Francuzów. Żądam od Ciebie, abyś mnie, jak było obiecano, pozwolił udać się do kraju Mahometańskiego, Mekki lub Alexandryi. Wykonywać tam będę wszelkie przepisy mojéj religii, oddam się rozmyślaniu i modłom; postępować będę drogą wskazaną mi przez mego ojca, tak wielce czczonego przez wiernych. Francya jest wielka i piękna, sprawiedliwa i wielkoduszna; naród jest silny. Ty zatém uczynisz to, czego od Ciebie żądam.“ Wskutku pisma tego, Ministrowie widząc, że Emir koniecznie przy swoich żądaniach obstaje, postanowili odesłać go do Egiptu.

Dnia 17 lutego.

Nuncyusz Papiezki, tudzież Posłowie: Sardyński i Szwedzki, mieli zawczoraj posłuchanie u Monarchy, który następnie trzy godzin pracował z Ministrami PP. Guizot, Duchatel i Hebert.

— Mówią, że już Królowi złożono do podpisu postanowienie, mianujące Marszałka Bugeaud naczelnym dowódzcą załogi Paryzkiéj i całego okręgu stolicy.

— Według *Courrier Français*, Rada Ministrów naradzała się nad projektem do prawa przeciw ucztom i zgromadzeniom politycznym. P. Duchatel, który codzień odbiera od Prefektów listy, donoszące o przygotowaniach do nowych uczt po departamentach, przesłał im stosowne instrukcye, jak się przytém zachować mają.

— Zapewniają, że piętnastu członków oppozycyi udało się wczoraj do P. Billault i postanowiło nie być uczestnikami uczty.

— Z legitymistowskiego stronnictwa trzech znajdować będzie na zamierzonéj uczcie w Paryżu, t. j. PP. Berryer, Larochejacquelin i Xiądz Genoude.

— Podług najnowszych wiadomości, zamierzona na dzień 20 uczta w Paryżu, odłożoną została do d. 22.

— Gazeta *Corsaire* zawiera następne uwagi: „Mniemano, że zmateryalizować społeczność jest arcydziełem polityki; o rządzie ludzkim tak rozumowano, jakby chodziło o urządzenie machiny; nazwano przesądem wszystko, co działało na przekonanie, wzbudzało wiarę, podnosiło myśl, oczyszczało naturalne pochopy, odrywało zmysły od troskow i celów materyalnych, co, jedném słowem, uszlachetniało naturę człowieczą. Ta osobliwsza filozofia dała nam społeczeństwo, jakie dziś widzimy: społeczeństwo małych rzeczy i małych ludzi; charaktery spodlałe; działaczów, którzy w polityce i moralności uciekają się do drobnych chytrostek i maluczkich środków. Wzniosłość myśli, męztwo obywatelskie, natchnienia ducha ofiary, wszystko, co wypływa z popędów szlachetnych, z uczucia święcie zrozumianéj powinności, wszystko to spełzło i znikło, a natomiast mamy ubóstwienie egoizmu i wszystkie nikczemności, które się zeń wylęgają.“

Anglia

Londyn, 12 lutego

W przyszłym tygodniu gabinet przełoży Izbie Niższéj swój nowy plan finansowy. Na ten cel wybrał Lord John Russel dzień 18 b. m. Brzmienie nowego projektu nie jest wiadome; mówią jednak, że podatek od dochodów będzie podwyższony, ale natomiast pobierany tylko zostanie od osób, mających 200 funt. rocznego dochodu. Dotychczas podatek ten opłacały osoby, mające 150 funtów dochodu.

— Сэръ Робертъ Пиль, балотируя въ пользу эманципаціи Евреевъ, въ длинной рѣчи высказалъ причины, расположившія его къ сему. „Это происходитъ,— сказалъ онъ между прочимъ,— не по тому поводу, которымъ многіе хотѣли объяснить сію мѣру, именно будто бы вѣра не имѣетъ ничего общаго съ правительствомъ; нѣтъ, — напротивъ, потому поводу, что вѣра, которая всегда и непремѣнно должна производить на правительство большое вліяніе, возлагаетъ на меня долгъ неисключать и Евреевъ отъ участія въ законодательствѣ. Мы нисколько не призваны наказывать ихъ за заблужденія вѣры, и тѣмъ менѣе за то, что предки ихъ распяли Христа; ибо самъ Богъ говоритъ: месть принадлежитъ мнѣ; а ограниченіе гражданскихъ правъ не можетъ быть ни чѣмъ другимъ, какъ только наказаніемъ. И потому я объявляю себя въ пользу закона, который вполнѣ согласенъ съ духомъ и ученіемъ христіанской вѣры.“ Г. Пиль сѣлъ на скамью при громогласныхъ и продолжительныхъ знакахъ добренія. Палата большинствомъ 277 голосовъ противъ 204 допустила билль ко вторичному чтенію.

— Въ началѣ засѣданія нижняго парламента, происходившаго третьяго дня, лордъ Дунканъ объявилъ, что если правительство не предложитъ проекта закона объ отмѣненіи налога съ оконъ, то онъ самъ сдѣлаетъ это. Г. Ивертъ предложитъ ежегодно возобновляемый имъ проектъ объ уничтоженіи смертной казни, и билль о введеніи непостоянныхъ налоговъ.

— Управленіе протекціонною партіею въ нижней палатѣ, было ввѣрено во вчерашнемъ собраніи у Г. *Bankes* лорду *Granby*. Стоффортъ, который также имѣлъ быть преемникомъ лорда Бентинка, занимаетъ второе мѣсто

— Третьяго дня было собраніе моряковъ, на коемъ находилось 2,000 чел. На этомъ собраніи предсѣдательствовалъ капитанъ флота Смитъ. По предложенію капитана, собраніе постановило, чтобы съ каждаго стоящаго на Темзѣ корабля выслано было на лодкахъ какъ можно болѣе людей, чтобы на судахъ подняты были національные флаги (*Union Jack*), чтобы музыка играла народныя пѣсни, и чтобы эта флотилія пристала въ берегу около Трафальгаръ-Сквера, близъ монумента Нельсона, а оттуда, всѣ матросы, съ голубыми на шляпахъ лентами, съ надписью: „Законы мореплаванія,“ отправятся на Доуннигстритъ, чтобы вручить статсъ-секретарю прошеніе на имя Королевы. Моряки измѣнили свое прежнее намѣреніе— идти торжественно по улицамъ, потому что лордъ-меръ недозволилъ имъ пройти чрезъ Сити.

15 *Февраля.*

На вчерашнемъ засѣданіи лордъ Пальмерстонъ объявилъ въ нижней палатѣ, что Австрія, по данному ему увѣренію, не будетъ противиться новому порядку дѣлъ въ италійскихъ государствахъ.

— Въ послѣднемъ письмѣ изъ Калькуты сообщаютъ: „Наконецъ произошло то, чего опасались отъ послѣдней злополучной войны Китайцевъ съ Агличанами. Туркестанскія племена вокругъ Кашгора возмутились и китайскій императоръ назначилъ „главнаго начальника для усмиренія Запада.“ Извѣстно, что въ 1825 году былъ въ сей же странѣ кровопролитный мятежъ, который съ усиліемъ былъ прекращенъ. Нынѣ китайская имперія менѣе сильна и преимущественно недостаетъ ей денегъ. Если китайское правительство не успѣетъ подавить сего движенія, то оно можетъ причинить важныя перемѣны.

Италія.

Римъ, 5 Февраля.

Вчера въ первый разъ произведенъ былъ министерскій совѣтъ подъ предсѣдательствомъ новаго статсъ-секретаря и министра иностранныхъ дѣлъ, кардинала Бофонди, и продолжался до полуночи.

— Изъ Неаполя прибылъ сюда дипломатическій посланникъ сѣверо-американскихъ Соединенныхъ Штатовъ, съ цѣлію войти въ переговоры съ папскимъ правительствомъ на счетъ назначенія въ Римѣ Сѣверо-американскаго посольства.

— Неаполитанскій Король положилъ присоединиться къ италіянскому таможенному союзу.

— Пармскій герцогъ велѣлъ произвести наборъ 500 рекрутъ, состоящихъ на очереди въ настоящемъ 1848 году, то есть родившихся въ 1828 году.

— Леди Минто выѣхала въ Неаполь со всѣмъ своимъ семействомъ; изъ чего предполагаютъ, что пре-

— Sir Robert Peel głosując za bilem emancypacyi Żydów, w długiéj mowie wyłuszczył powody, które go do tego skłoniły. „Nie dzieje się to, rzekł, z powodu, jak z wielu stron chciano mylnie na poparcie tego środka przytaczać, że religia niema nic wspólnego z rządem; ale owszem przeciwnie, z powodu, że religia, która zawsze i koniecznie wielki wpływ na rząd wywierać powinna, wkłada na mnie obowiązek nie wyłączania Żydów od udziału w prawodawstwie. Nie jesteśmy bynajmniéj powołani karać ich za błędy wiary, a tém mniéj za to, że ich przodkowie ukrzyżowali niegdyś Zbawiciela; gdyż sam Bóg mówi: „Zemsta do mnie należy“; a ograniczenia praw obywatelskich nie byłyby niczém inném jak karą. Nie jako więc obojętny dla wiary, lecz jako prawdziwy Chrześcianin, oświadczam się za prawem, które w zupełności jest zgodne z duchem i naukami religii chrześciańskiéj.“ P. Peel usiadł wśród głośnych i długich oznak zadowolenia. Izba, jak już wiadomo, większością głosów 277 przeciw 204 zezwoliła na w drugie odczytanie bilu.

— Na początku onegdajszego posiedzenia Izby Niższéj, Lord Duncan zapowiedział, że eżeli rząd nie zaproponuje zniesienia opłaty od okien, tedy on to sam uczyni. P. Evart zapowiedział także swą coroczną mocyą na korzyść zniesienia kary śmierci, i bil dążący do zastąpienia podatków stałych, przez podatki nie stałe.

— Jak przepowiedziano, kierunek stronnictwa protekcyjnego w Izbie Niższéj, powierzony został na wczorajszém zgromadzeniu u P. Bankes, Lordowi Granby. P. Stoffort, który także wymieniony był jako następca Lorda Bentinck, zajmie drugie miejsce.

— Onegdaj odbywało się zgromadzenie marynarzy, na którém było 2,000 osób. Zebraniu temu przewodniczył kapitan floty Smith. Na wniosek przewodniczącego uchwaliło zgromadzenie, aby każdy okręt stojący na Tamizie, wysłał na łodziach tyle ludzi, ile tylko może, i aby łodzie te, z wywieszoną flagą narodową (Union Jack), poprzedzone muzyką, przygrywającą pieśni żeglarskie, przybiły do brzegu przy Trafalgar-Square, w pobliżu posągu Nelsona, ztamtąd zaś, aby wszyscy majtkowie, mając na kapeluszach niebieską wstęgę, na któréj wypisane być mają prawa nawigacyjne, udali się do Downingstreet, w celu złożenia prośby do Krolowéj, na ręce Sekretarza Stanu. Żeglarze zmienili swój projekt udania się processyonalnie przez ulice miasta, gdyż Lord-Mer odmówił im pozwolenia przechodu przez City.

Dnia 15 lutego.

Na posiedzeniu wczorajszém, Lord Palmerston oświadczył w Izbie Niższéj, że Austrya, według danego mu przyrzeczenia, nie będzie się przeciwiła nowemu porządkowi rzeczy w krajach Włoskich.

— W ostatniéj korrespondencyi z Kalkuty czytamy: „Nastąpiło nakoniec, czego się od ostatniéj nieszczęśliwéj wojny Chińczyków z Anglikami lękano. Turkestańskie pokolenia na około Kaszgar zbuntowały się, i Cesarz Chiński mianował: „Naczelnego wodza do uspokojenia Zachodu.“ Wiadomo, że w r. 1825 wybuchło krwawe powstanie w téj saméj okolicy, i że z trudnością przytłumione zostało. Teraz państwo chińskie jest daleko słabsze, a mianowicie zdaje mu się bardzo zbywać na pieniądzach. Jeżeli więc rządowi chińskiemu nie uda się przytłumić tego poruszenia, może ono spowodować wielkie nader zmiany.“

Włochy.

Rzym, 5 lutego.

Wczoraj odbyła się piérwszy raz Rada Ministrów pod przewodnictwem nowego Sekretarza Stanu i Ministra spraw zagranicznych, Kardynała Bofondi, i trwała aż do północy.

— Z Neapolu przybył tu Posłannik dyplomatyczny Stanów-Zjednoczonych północnéj Ameryki, w celu porozumienia się z rządem Papiezkim, względem urządzenia w Rzymie poselstwa Północno-Amerykańskiego.

— Król Neapolitański postanowił przyłączyć się do Włoskiego Związku Celnego.

— Xiąże Parmy nakazał pobór 500 rekrutów z klassy roku 1848, to jest tych, co się urodzili w roku 1828.

— Lady Minto wyjechała z całą rodziną swoją do Neapolu, zkąd wnoszą, że pobyt tego dyplomaty angielskiego

бываніе англійскаго дипломата при неаполитанскомъ дворѣ будетъ продолжительно.

8 Февраля.

Государственная консультація подала мнѣніе въ пользу необходимости скораго вооруженія государства, а именно увеличенія наличнаго числа войскъ и полнаго вооруженія гражданской гвардіи; но, кажется, совѣтъ министровъ, въ засѣданіи, происходившемъ вчера вечеромъ, не одобрилъ такого мнѣнія. Поэтому, римскіе граждане положили отправить къ сенатору князю Корсини депутацію, составленную изъ г-на Стербини и д-ра Мази, и просить его о ходатайствѣ предъ Его Святѣйшествомъ въ пользу мнѣнія государственной консультаціи. Депутація уже отправилась, и собраніе гражданъ нетерпѣливо ожидаетъ отвѣта.

— Одна довѣренная особа предложила Папѣ измѣнить одежду священниковъ, во многихъ отношеніяхъ устарѣвшую. Его Святѣйшество утвердилъ это предложеніе, и повелѣлъ сдѣлать рисунокъ новой одежды, и сшить ее для пробы.

Флоренція, 12 Февраля.

Вчера, 11 Февраля, Великій Герцогъ издалъ манифестъ (*Motuproprio*), въ которомъ извѣщаетъ своихъ подданныхъ, что чрезъ нѣсколько дней даруетъ имъ новое уложеніе, сообразное съ выгодами Тосканы и съ общими интересами Италіи.

przy dworze Neapolitańskim, będzie dłuższym niż rozumiano.

Dnia 8 lutego.

Rada Stanu uczyniła od siebie propozycyą względem konieczności śpiesznego uzbrojenia kraju, a mianowicie względem powiększenia obecnéj ilości wojska i zupełnego uzbrojenia Gwardyi narodowéj; atoli, zdaje się, iż Rada Ministrów, na posiedzeniu odbytém wczoraj wieczorem, nie przychyliła się do tego zdania. W skutek tego, mieszkańcy Rzymu postanowili wyprawić do Senatora Xięcia Corsini deputacyą, składającą się z P. Sterbini, i Doktora Mazi, i upraszać go o wstawienie się do Jego Świątobliwości, względem przyjęcia wniosku Rady Stanu. Deputacya już jest wysłaną, a zgromadzeni na ulicach mieszkańcy niecierpliwie oczekują odpowiedzi Ojca św.

— Pewna posiadająca ufność osoba, zaproponowała Papieżowi zmienić nieco kształt odzież osob duchownych, pod wielu względami przestarzały. Jego Świątobliwość przychylił się do tego wniosku, i rozkazał wykonać rysunek nowéj odzieży, jako też uszyć ją dla proby.

Florencya, 12 lutego.

Wczoraj, d. 11, Wielki Xiążę wydał manifest (*Motu-proprio*), w którym obwieszcza swoim poddanym, iż za dni kilka nada im nową ustawę, zgodną z potrzebami Toskanii i z ogolnemi interessami Włoch.

НОВѢЙШІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Парижъ, 9 Февраля.

Въ *Journal des Débats* пишутъ: „Оппозиціонные журналы, обнародовали сегодня утромъ объявленіе, что обѣдъ будетъ данъ въ-полдень 22 числа, присовокупляя, что *мѣсто собранія будетъ означено послѣ.*

Эта медленность и нерѣшимость въ избраніи мѣста банкета, послѣ громогласнаго хвастовства охладили вниманіе публики, и видно, что сами зачинщики банкета не рады своему начинанію, но въ журналахъ еще хорохорятся. Правительство, между тѣмъ, принимаетъ свои мѣры: вчера ходили во всѣхъ частяхъ города отряды линѣйныхъ войскъ съ барабаннымъ боемъ и музыкою. Полиція наготовѣ.

— По слухамъ, распространившимся сегодня, правительство, видя, что этотъ банкетъ не можетъ быть для него опасенъ, рѣшилось его позволить, и тѣмъ лишить недовольныхъ всякаго предлога къ жалобамъ. Говорятъ, Король намѣренъ отправить съ симъ объявленіемъ герцога Немурскаго въ палату депутатовъ. Вмѣстѣ съ тѣмъ, министерство будетъ смѣнено. Предсѣдателемъ новаго кабинета называютъ графа Моле, который предложитъ нѣкоторыя реформы въ избирательномъ законѣ, и тѣмъ устранитъ поводъ къ жалобамъ и неудовольствіямъ. Пишутъ, что рота національной гвардіи, вступая вчера въ караулъ въ тюльерійскомъ дворцѣ, громко требовала реформы, и что это обстоятельство имѣло вліяніе на рѣшеніе правительства. Во всякомъ случаѣ видно, что не будетъ ни безпокойствъ, ни драки. По крайней мѣрѣ такъ кажется въ сію минуту, а здѣсь, какъ извѣстно, барометръ политическій возвышается и падаетъ безпрерывно, и часто безъ всякой видимой причины.

— Г. Гизо, узнавъ, что многіе иностранцы собираются выѣхать изъ столицы, опасаясь возстанія, написалъ ноту ко всѣмъ посланникамъ и повѣреннымъ въ дѣлахъ иностранныхъ Державъ въ Парижѣ, чтобы успокоить ихъ и извѣстить, что правительство приняло всѣ необходимыя мѣры для отвращенія безпокойствъ.

— Въ Дюссельдорфской газетѣ сообщаютъ слѣдующее: По частнымъ письмамъ изъ Парижа, отъ 9-го Февраля, полученнымъ въ Кельнѣ, Король Лудвикъ Филиппъ сильно заболѣлъ гриппомъ. Удары крови въ голову и біеніе сердца усиливались при отходѣ почты. Въ слѣдствіе сего извѣстія понизились курсы ассигнацій.

NAJNOWSZE WIADOMOŚCI.

Paryż, d. 19 lutego.

W *Journal des Débats* czytamy: „Oppozycyjne dzienniki powtórzyły dziś rano zawiadomienie, iż zapowiedziana uczta ma się odbyć d. 22 o południu, z tym dodatkiem, iż *miejsce zebrania będzie oznaczone poźniéj.*"

Ta przewłoka z dnia na dzień i chwianie się w wyborze miejsca, po tylu szumnych zapowiedniach i przechwałkach ze strony oppozycyi, ostudziły znacznie interessowanie się publiczności, i widać ze wszystkiego, że sami przewodzcy zamierzonéj uczty, nie radzi są ze swego przedsięwzięcia, lubo go nie przestają bronić po dziennikach. Rząd tymczasem przedsiębierze stosowne środki. Wczoraj, po wszystkich okręgach miasta, przeciągały oddziały wojsk liniowych z bębnami i muzyką wojenną. Policya jest w pogotowiu.

Podług wieści szerzących się dzisiaj, rząd przekonawszy się, iż zamierzona uczta nie może dlań stać się niebezpieczną, postanowił zezwolić na jéj odbycie. Mówią, iż Król ma posłać Xięcia Nemours z tém oświadczeniem do Izby Deputowanych. Razem z tém ministerstwo ma bydź zmienione. Jako Prezesa nowego gabinetu, wymieniają Hr. *Molé*, który przełoży Izbom projekt do prawa względem niektórych reform w prawie wyborczém, i tym sposobem usunie nadal wszelki powód do zażaleń i niechęci. — Dodają, że kompania gwardyi narodowéj, zaciągając wczoraj na wartę w pałacu Tuilleryjskim, głośno domagała się reformy, i że ta okoliczność wpłynęła na postanowienie rządu. W każdym razie, można być pewnym, iż nie przyjdzie do wybuchu zaburzeń. Przynajmniéj tak się zdaje w téj chwili; gdyż w Paryżu, jak wiadomo, barometr polityczny wznosi się i spada bezustannie, często bez żadnéj widocznéj przyczyny.

— P. Guizot, dowiedziawszy się, iż wielu cudzoziemców gotuje się do wyjazdu z Paryża, z obawy mogących nastąpić zaburzeń, przesłał notę do wszystkich Posłów i Sprawujących interessa mocarstw w Paryżu, aby ich uspokoić i zapewnić, iż rząd przedsięwziął wszelkie stosowne środki dla zapobieżenia rozruchom.

— W Gazecie *Düsseldorfskiéj* czytamy co następuje: „Według prywatnych listów z Paryża, z d. 19 lutego, otrzymanych w Kolonii, Król Ludwik Filip zachorował mocno na gryppę. Uderzenia krwi do głowy i bicie serca, powiększały się przy odejściu poczty. Kursa papierów spadły w skutek téj wiadomości."

ВИЛЬНА, въ Тип. Ѳ. Глюксберга—Печ. позвол. 24-го Февраля 1848 г. Испр. долж. Ценз. и Кав. *А. Мухинъ.*